

אלו הן הלוקין פרק שלישי מכות

יד.

עין משפט
גד מצוה

ב א מ"י פ"ד מלכות
שנית דלכס א סמג
פ"ד ר"ג
ד ב ג מ"י טס ב"ה:
ב ד מ"י טס כ"ה
ג סמג טס

רבינו חננאל

[טעמא דרבין] עקיבא
לעולם שאם עשי תשובה
ביד של מעלה מוחלין
לתן סאי קושיא הא לא
עשו תשובה לא פסיק
מילתא דכרת דכל אימא
דעשה תשובה מוחלין לי
אבל מיתא ביד אינו כן;
ר' יצחק אמר חייבי
כריתות בכלל חיו. פי' אלו
שפירשה בתן הותרה כרת
בגזן אחותו ויבוצא בה תן
בכלל כי כל אשר יעשה
מכלל התעבות האלה
ונכרתו הנפשית העשות
מקרב עמה ל' ולבה יצא
כרת הנכחה באחותו
לרובן כרת ולא בפסקות.
ורבנן כרת באחותו להם
לחן לחיבו על אחותו
שהיא (ויא) אחות אביו
והיא אחות אמו. משכחת
לה ברשיעא בן רשיעא
אמר ר' אדא בר אבהו
בגזן שבא אביו על אמו
והוליד שתי בנות וחזר
ובא על אחת מהן והוליד
בן ובא אחת הבן על
אחות אמו שהיא אחותו
מאבי והיא אחות אביו
מן האם והו' רשיעא בן
רשיעא ופסורש בכריתות
פי' (דף טו ט"א) אבל לחלק
שאים שנג כפירא קרבן על
כל אחת מהן נפקא להו
מאלא אשה ברת טומאה:
לחלק על כל אשה ואשה:
א. פסחים ר"ל

קשה לשנא דקוס עשה דמשמע דליכא בהן שום לאו הקשה הר"ר
שלמה מדכווי"ט (דמ"מ קשה) נהי דקרבן לא צבי אזהרה מ"מ הכן
דליכא אלא חד כרת כמו מפטס וסך ללא ידעין דחלוקין לחטאות
אלא משום שהם לאוין מוחלקין לרבי אלעזר דלמר רבי אושעיא
ואלטריכו לחלק א"כ לא ילנקי עלייהו
כי היכי דבעינן למימר חי קרבן בני
אזהרה ללא לקי אלאו דכריתות וי"ל
דמ"מ נהי דאלטריכו לחלק בשביל
זה לא נגמע מלמוד ממנו מלקות
כיון דידעין כהו חיוב קרבן בלא לאו
נהי דחלוקין לא ידענא אלא מלאוין
מ"מ ילכו:

ל' לאפוקי הני. פסח ומילה
(ז) דנכוס עשה נינהו קשה
ל"ל היקשא לאפוקי פסח ומילה תיפוק
ליה מדלמרינן נח"כ ועשה אחת יא
מקמי ומדיא ומקלל אביו ואמו ועדים
וזממין שאין כהן מעשה דלן כהן
קרבן וה"ה פסח ומילה דאי מימעט
ולא עביד ליכא מעשה ושמה י"ל
דאלטריכו דרשא דהכא משום דנח"כ
איכא דרשא אחריית דמפרש מקמי
ומדיא דלאו בני קרבן נינהו משום
דבעינן דומיא דעבודת כוכבים דיש
בו כרת ופסח ומילה הו' בנכרת והו'
אמינא דהוין בקרבן מיהו ממילה
קשה למה לי קרא דהא לא הויה בנכרת
דומיא דעבודת כוכבים דהא לעולם
לא יתכרז שיהא בנכרת עד שימות
דלעולם יכול למול ועמו וליפטר מנכרת
וה"ל דלעולם כל זמן שלא על עונש
כרת עליו: ה'הוא פ"ב ע"ה
פ"ב אבוי. ו"ה"ט ל"ל (ס) נקדושים תיפוק
ליה בני אזהרה כתיב אחותך היא
ימירא לאחותו בת אביו ונת אמו
וכתיב (והקד' יט) ונכרתו הנפשית
העושות וי"ל דנכרתו לא קאי אלא
אעריות המפורשות הנדלא ונהי
דנקרא כתיב ערות בת אשת אבין
מולדת אבין אחותך היא מ"מ מיירי
טפי מאחותו שהיא מאשמת אביו ונת
אביו אכל בת אביו ונת אמו
(ז) ומאונסים) לא ידעין אלא מיתורא
דקרא אחותך היא:

ואידך. (י) רבי יצחק נגמר עונש
מאזהרה. תימה דכריתות פ"ק (דף ג.) א"ר יצחק נגמר עונשין מן הדין
וכן לקמן בפרקין (דף י"א:) דקאמר אפי' למאן דלמר עונשין מן הדין כו' ופי' דהיינו ר' יצחק ותימה דבכל שיעוי דהכא משמע דשפיר
אית ליה לר' יצחק דלן עונשין מן הדין ונראה דלהאי שיעוי דקאמר נגמר עונש מאזהרה סבר ר' יצחק עונשין מן הדין דהיי
פירושא נגמר עונש מאזהרה משום דליכא קל וחומר להענישן וכיון דהשווים באזהרה הוא הדין נמי בעונש כיון דליכא קל וחומר
להענישן ומעשה אחר רבי יצחק בכל דוכתי נמי עונשין מן הדין דהיינו היכא (י) שאין לריך לענין אזהרה ומהאי טעמא היכא דגמיר עונש
מאזהרה היינו דוקא דליכא להענישו מן הדין דאם לא כן בחייבי לאוין נמי כגון גזי ממזר עמוי ינף בהם עונש כרת מהאי טעמא
דנגמר עונש מאזהרה דכי היכי דהשווים לענין אזהרה הוא הדין לענין עונש אלא דכפי' דדוקא משום דליכא להענישו מן הדין קאמר
נגמר (גמיר) עונש מאזהרה כן נראה למש"מ וז"ר עיון: ה'ה"ב גרמ רש"י ואידך סבר לה כר"א דלמר שני לאוין וכרת אחד חלוקים
לקרבן והלכך נמפטס וסך דחלוקין בלאוין ידעין שמלוקין לחטאות ו"ה"ט כיון דלאוין מוחלקין א"כ ל"ל אחותו דסיפא דדריש לחלק תיפוק
ליה דלאוין מוחלקין ופי' בקונוטס דכיון דאחא להכי נעריית נמי לא צבי חילוק ולא אלטריכו ליה למדרש אל אשה דלעיל ולא דריש
אחותו לחלק ואימר ליה עיקר (י) ונקרא דכרתן באחותו לדונו בכרת ולא במלקות ואחותו (ד) ודסיפא לאחותו שהיא בת אביו ונת אמו לומר
שאין עונשין (י) ואחותו דרישא לא אלטריכו ליה ולדרשא אחרייתא אחיא חי נמי אורחיה דקרא הוא עוד יש מפרשים דשפיר אלטריכו
דרשא לאחותו שהיא אחות אביו ואחות אמו דנבי דליכא לאוין מוחלקין מ"מ הואיל והס גוף אחד אימנא לא ליחייב אלא אחת
דלא דמי למפטס וסך שהס עבדות מוחלקות ושפיר אחי (י) מרבי אלעזר אכל נפרק קמא דכריתות (דף ג.) משמע כפירוש
דקונוטס דפרקי האם מילתא וכו' מאחר דלאוין מוחלקין בו כרת באחותו למה לי פי' דדרשינן מינה חילוק מיעה כפירות ולכ"כ
דר"א תיפוק ליה חילוק משום דלאוין מוחלקין כמו מפטס וסך ומאי פרקי והא לא דמי כדפירשמי לכן נראה כפירות הקונוטס:
הוא

דלמרינו מטיקרא. טעמיה דר' עקיבא משום שמי רשעיות הוא
ודקאמרת חייבי כריתות נמי שמי רשעיות הן דלכתי עונש כרת
עליו לא פסיקא מילתא לכרת הואיל והוא תלוי בשנויה: וריבנן.
רבי ישמעאל ור"ע: לחלק. לפי שכלל כל העריות בכרת אחת
הייתי אומר אם עשאן כולם בהעלם
אחד אינו חייב אלא אחת לכן יראה
כרת באחותו לחלק דהוי דכר שהיה
כנכל ואלא מן הכלל ללמד על עשאו
שמתחייב עליה לעצמה אם (י) עשאם
עם חברותיה ולא ללמד על עשאו
יא אלא ללמד על הכלל כולו יא מה
אחותו מיוחדת שהיא ערוה ומיידין
עליה כפני עשמה חף כל שהיא ערוה
חייבין עליה כפני עשמה: מואל אשה.
דמאי למכתב ונגדה לא תקריב:
למינו על אחותו ועל אחות אביו כו'.
אם כל על עשמתן בהעלם אחד:
יש שמוס מוחלקין. שיש אזהרה
בכל אחת והכי נזכר כל העריות:
כרשיעא כר רשיעא. הכא על אמו
והוליד בן ובה על בן אחת אמו שהיא
אחותו ואחות אביו: באטליו. במקום
שמוכיזין הכשר במקלין: מאחותו
דסיפא. ערות אחותו גלה (ויקרא ט):
שאין עונשין מן הדין. שהרי ענש
על בת אמו שלא בת אביו ונת אביו
שלא בת אמו שנא' (סס) בת אביו לו בת
אמו ויש לומר כ"ש שענש על בת
אביו ונת אביו אכל אם אמרת כן
עונש מן הדין לכן נאמר אחותו
דסיפא: נגמר עונש מאזהרה. דלענין
אזהרה כתיב אחותך היא ימירא
לחלקי הני פסח ומילה
דשנין קרא אזהרה ומ"מ
עטמא דהוא דנמי עונש
מאזהרה דהיינו דוקא
משום דליכא להענישו מן
הדין וכו' ממזר ועמוי:
(ט) ר"ה הכי דכס הדין
שאין עונשין מן הדין
ואחותו דרישא: (ט) באיך
אמי מדרבי אלעזר:

תורה אור השלם
1. ואלא אשה ברת
טומאה לא תקריב
לנלות ערותה:
יקרא י"ח י"ט
2. ואיש אשר יקח את
אחותו בת אביו או בת
אמו ויראה את ערוותה
והיא תראה את ערוותו
חסד הוא ונכרתו לעיני
בני עמם ערות אחותו
ולקו עונו יקרא:
יקרא כ' י'
הגהות ה"ב
(ז) בני דתנן אמר ר'
עקיבא. רבי שמעון פי' ג
דכריתות: (ג) שם ואידך
נמי הו' יחלי: (א) ר"ש
ד"ה לחלק וי' לא עשאה
עם: (ד) תי' ד"ה
לאפוקי הני פסח ומילה
דקרא: (ס) ד"ה הוא
רבי: (י) וי' אכל ל"ל מקרא
דבדקדוש' תיפוק ליה
דכרי אזהרה: (י) ד"ה
ואידך פי' ר' יצחק ש"ס
וה"פ נגמר עונש:
(י) באיך דהיינו היכא
דשנין קרא אזהרה ומ"מ
עטמא דהוא דנמי עונש
מאזהרה דהיינו דוקא
משום דליכא להענישו מן
הדין וכו' ממזר ועמוי:
(ט) ר"ה הכי דכס הדין
שאין עונשין מן הדין
ואחותו דרישא: (ט) באיך
אמי מדרבי אלעזר:
מוסף רש"י
חייב על כל אחת
ואחת. וזו לא תכא אלא
חד כרת אמלטה הו'
אמינא היכא דעבדינו
למלכה בהעלם אחד לא
תמיכ אלא תן. השעה הי'
דכר שהיה בכלל ואלא מן
הכלל ללמד על הכלל כולו.
דמה לאחות מיוחדת שהיא
ערוה וחייבין עליה כפני
עשמה. חף כל שהיא ערוה
חייבין עליה כפני עשמה:
(י) ריבוח ה. באטליו. חף
סוק של עימארו. שם
הפיר (כריתות טו.) שאין
עונשין מן הדין. מדין
קל וחומר דמי ממוט
ומעת עשה והכרת עבודה
ויפלו קושיות אמה למז'
מק"ו אכל לא אזהרות
ישענין מיתנה יא' .

איבעית אימא נגמר עונש מאזהרה ואיבעית אימא נפקא ליה מאחותו

